

Zajednička izjava OHR-a i Svjetske Banke o Nacrtu radnog zakonodavstva

Ove sedmice će Vlada Federacije Bosne i Hercegovine dostaviti Parlamentu nacrt Zakona o dopunama i izmjenama Zakona o radu. Pripremni radovi na nacrtu su se odvijali više od devet mjeseci u okviru Komisije za reformu radnog zakonodavstva koja je formirana na temelju odluke ministra Gariba. Visi djelatnici Ministarstva su predsjedavali Komisijom uz aktivno ucesce tehnickog osoblja. U Komisiji su takodjer bili predstavnici OHRa, Svjetske banke i Medjunarodne organizacije rada (ILO). Slican rad se odvija u Republici Srpskoj, i ocekuje se da ce nacrt Zakona o radu biti dostavljen Vladi RS u narednim sedmicama.

OHR i Svjetska banka su pozdravili priliku u Federaciji Bosne i Hercegovine da ucestvuju u ovom poslu kojeg oni smatraju vaznim za poboljsanje okruzenja u cilju promoviranja produktivnih prilika za zaposljavanje i investiranje. Nacrt Zakona o dopunama i izmjenama odrazava modernu evropsku praksu koja je pogodna za mjesovitu trzisnu ekonomiju. Podjednako vazno je i to sto osigurava da se postuju osnovni standardi rada koji su konzistentni sa konvencijama ILO, u nekoliko slucajeva cak i bolje nego u postojecem Zakonu o radu (npr. predloženo jacanje antidiskriminirajućih odredaba). Mnoga domaca preduzeca i skoro svi potencijalni investitori u BH ekonomiji, smatraju da ove restrikcije o radnim odnosima u sadasnjem zakonu sprecavaju ubrzano stvaranje radnih mjesta, sto je potrebno za smanjenje trenutno visokih stopa nezaposlenosti. Novi zakon o izmjenama i dopunama sadrzi mnoge revidirane clanove koji ce stimulirati zaposljavanje, ukljucujuci vecu slobodu za sklapanje ugovora na odredjeno vrijeme, vecu slobodu za poslodavce u odredjivanju kljucnih

uvjeta zaposljavanja (bilo putem kolektivnih ugovora, ili ugovora o rad), i druge mjere.

Odredba predlozenog Zakona o izmjenama i dopunama koja je privukla najveću pažnju odnosi se na radnike koji se nalaze na listama čekanja iz člana 143 sadašnjeg Zakona o radu. Vazno je komentirati zašto je Komisija smatrala da je predloženi amandman neophodan. Postojeći član sadrži prava za radnike koja ogromna većina firmi sa radnicima na listi čekanja jednostavno ne može priustiti. Procjene obaveza iz člana 143 kreću se u iznosu od 600 miliona KM do preko 1 milijarde KM, oviseci o kriterijima podobnosti i dužini radnog staza. Efekat sprovođenja ovakve jedne odredbe bio bi taj da mnoge firme koje su inače održive bile bi odvedene u stečaj ili minimalno bi se suočile sa problemima likvidnosti. Ovaj ishod ne bi bio pozitivan za pružanje pomoći radnicima u takvim firmama, koji bi mogli izgubiti svoja radna mjesta kao rezultat toga, a u mnogim slučajevima bez zadovoljenih zahtjeva sa liste čekanja. To je ishod kojeg niko ne bi volio vidjeti, i kojeg nacrt izmjena i dopuna Vlade pokušava spriječiti.

I OHR i Svjetska banka cijene da predloženi amandman reducira formalnu zakonsku nadoknadu, ali smatraju da dovodjenje nadoknada za liste čekanja do nivoa koji se mogu priustiti u nacrtu zakona usvojenog od strane Vlade je jedina razumna opcija. To bi imalo dvostruku korist povećanja sansi za radnike na listi čekanja da zaista prime neku nadoknadu, i da značajno smanji slučajeve stečaja – dakle i gubitka više radnih mjesta – što je isključivo uzrokovano zbog obaveza iz člana 143 koje se finansijski ne mogu priustiti. Podjednako vazno je i to što će konačno rješenje pitanja liste čekanja u Federaciji eliminirati mnoge neizvjesnosti koje su sprecavale kako domace tako i inostrane investitore u njihovim investicionim planovima. Tako će ukloniti veliku prepreku u procesu privatizacije.

Obje organizacije naglasavaju da su predloženi amandmani koji se odnose na liste čekanja samo jedan dio sveobuhvatnog

zahvata na federalnom Zakonu o radu koji ce poduzeti glavni korak u pravcu pomjeranja radnih odnosa i trzista rada ka principima trzisne ekonomije koji ce doprinijeti rastu zapošljavanja i dinamicnoj ekonomiji bolje pripremljenoj za integraciju sa Evropom. Vlada Federacije je pokazala razboritost u odobravanju nacрта Zakona o izmjenama i dopunama. Nadamo se da ce Vlada uvjeriti Parlament da usvoji ove kljucne mjere.